

Kuukausi- raportti

TOUKOKUU 2021

Sisällysluettelo

Yhteenveto	2
Kansainvälinen talous.....	5
Ulkomaankauppa	8
Yksityiset kulutusmenot	11
Investoinnit.....	14
Kokonais- ja teollisuustuotanto.....	17
Työllisyys.....	21
Hinnat ja kustannukset.....	24
Julkinen talous.....	27
Yhteenveto talousennusteista	30

Ennusteryhmä

Markku Lehmus, ennustepäällikkö

🐦 @MarkkuLehmus

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Päivi Puonti, tutkija

🐦 @PaiviPuonti

Suhdannenäkymät toukokuussa 2021

> Luottamus ampaisi kovaan nousuun

> Palvelut painavat vielä kokonaistuotantoa – jalostus elpynyt

> Tavaraviennissä pientä nousua

> Työmarkkinoiden elpyminen jatkunut

Suomen ja euroalueen luottamus vahvistui rajusti

Eurostatin julkaisema talouden kokonaisluottamusindikaattori nousi jyrkästi korkeimmalle tasolleen sitten syyskuun 2018. Tämä oli ennenkaikkea seurausta teollisuuden luottamuksen selvästä vahvistumisesta. Luottamus vahvistui myös rakentamisessa, vähittäiskaupassa ja palvelualoilla. Vain kuluttajien luottamus pysyi muuttumattomana maaliskuusta, mutta ei sekään kaukana ole pandemiaan edeltävästä tasostaan.

Myös Suomessa luottamus vahvistui huhtikuussa selvästi. Kokonaisindikaattori nousi yli 13 pistettä melkein 110 pisteeseen, eli selvästi yli pitkän aikavälin keskiarvonsa (=100). Luottamus vahvistui selvästi indikaattorin kaikilla viidellä osa-alueella. Teollisuudessa vahvistuivat niin tilauskanta-, tuotanto-, työllisyys- kuin myyntihintaodotuksetkin.

OECD:n laskema kuusi kuukautta bkt-kasvua ennakoiva CL-indikaattori on Suomen tavaravientipainoilla noussut yli sadan pisteen. Se kävi viime vuonna ennätyksellisen syvällä, mutta vaikutus Suomen tavaravientiin ei ollut yhtä iso, koska pandemia on iskenyt pahiten palveluihin eikä ole siten niin pahasti kohdellut Suomen tavaravientiä.

Palvelut painoivat tuotantoa helmikuussa

Tuotannon suhdannekuvaaja oli helmikuussa vielä 1,4 prosenttia alle vuoden takaisen tasonsa. Jalostus on sen jo ylittänyt, mutta palvelut eivät.

Tavaraviennin määrä pienessä nousussa...

Kausitasoitettun tavaraviennin määrä oli jouluihelmikuussa 1,8 prosenttia suurempi kuin syyskuukausina. Sitä auttoi joulukuun laivatoimitus, mutta myös ilman muita kulkuneuvoja tavaraviennin määrä kasvoi 0,7 prosenttia. Kausitasoitettuna viennin määrä oli selvässä kasvussa metsäteollisuudessa, kumi- ja muovituotteissa, tekstiileissä, metalleissa, moottoriajoneuvoissa ja huonekaluissa sekä selvässä laskussa sähkölaitteissa ja juomissa.

Vuoden takaiseen verrattuna tavaraviennin määrä kasvoi 4,4 prosenttia, mutta tässä vertailukuukausia heikentää hieman metsäteollisuuden lakko.

... samoin kuin tehdasteollisuus

Tehdasteollisuuden tuotannon määrä oli jouluihelmikuussa 0,4 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin ja kausitasoitettuna 0,9 prosenttia korkeampi kuin syyskuukausina. Helmikuu oli erityisen hyvä kuukausi. Metsäteollisuuskin on nyt päässyt kasvuun kiinni. Jos ei huomioida vuosi sitten helmikuussa ollutta lakkoa, tuotannon määrä on suunnilleen samalla tasolla kuin silloin. Selvässä kasvussa sen sijaan ovat metallien jalostus sekä kemianteollisuus, jonka tuotantoa tosin alen-

taa huhti-kesäkuussa Porvoon jalostamon huoltoseisokki. Muu metalliteollisuus oli sen sijaan keskimäärin talvikuu-kausina vuoden takaiseen verrattuna miinuksella ja syksyinkin verrattuna lievästi laskussa sähkö- ja eletroniikkateollisuuden sekä kone- ja laitteollisuuden painamana.

Työmarkkinat elpyvät

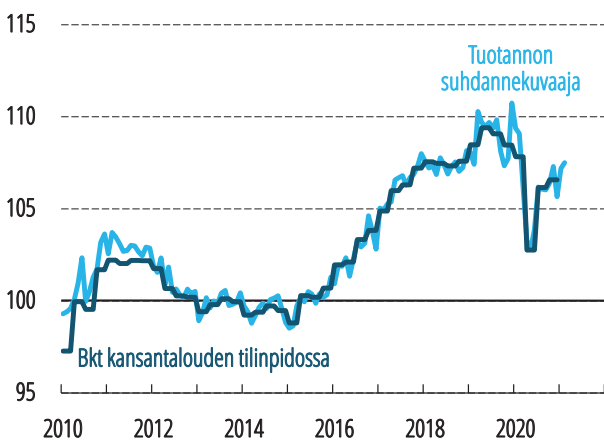
Työmarkkinoilla lähes puolet covid19-sokista on palautunut. Maaliskuussa työllisyysasteen trendi oli 71,1 prosenttia, kun se oli ennen pandemiaa 72,4 ja kävi alimmillaan 69,9 prosentissa. Työttömyysasteen trendi oli 7,7 prosenttia, kun se oli ennen pandemiaa 6,7 prosenttia ja

nousi korkeimmillaan 8,4 prosenttiin. Huomaa, että trendi muuttuu, kun aikasarjaan saadaan lisää havaintoja. Lomautettuja on edelleen noin 45 000 enemmän kuin ennen pandemian alkua.

Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

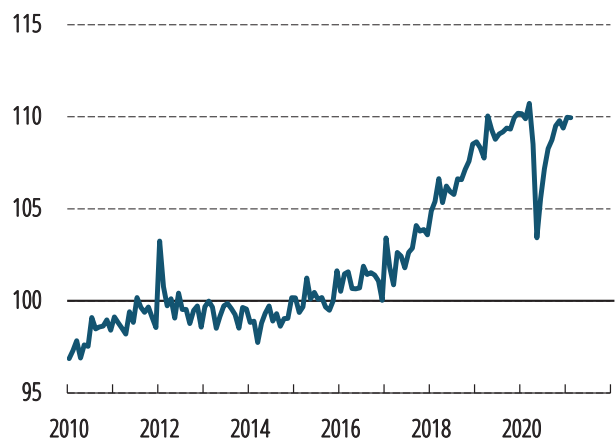
Epävarmuutta aiheuttavat mm. koronavirus, maailman-kaupan ja -talouskasvun heilahtelu, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta sekä velkaantumisen laajemminkin niin kehittyneillä kuin kehittyvilläkin markkinoilla. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapolitiikka on luonut maailman varallisuusarvoihin kuplia.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehitty eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Reaalinen palkkasumma, kausitasoitus (ind. 2015=100)

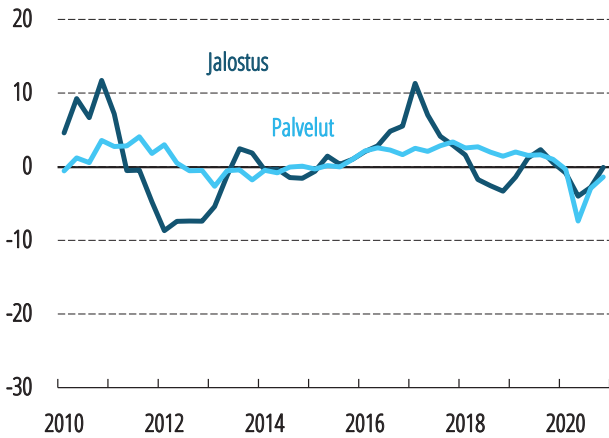
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	2021 Huhti
Kuluttajahinnat¹⁾	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,9	0,9	1,3	
Suhdannekuvaaja^{1) 2)}	-3,4	-1,9	-0,8	0,1	-4,0	-1,3	-0,6		
3 kk euribor-korko³⁾	-0,480	-0,491	-0,509	-0,521	-0,538	-0,547	-0,541	-0,539	-0,538
Työllisyysasteen trendi	70,2	70,4	70,6	70,7	70,8	70,9	71,0	71,1	
Työttömyysasteen trendi	8,4	8,3	8,2	8,1	8,1	8,0	7,9	7,7	

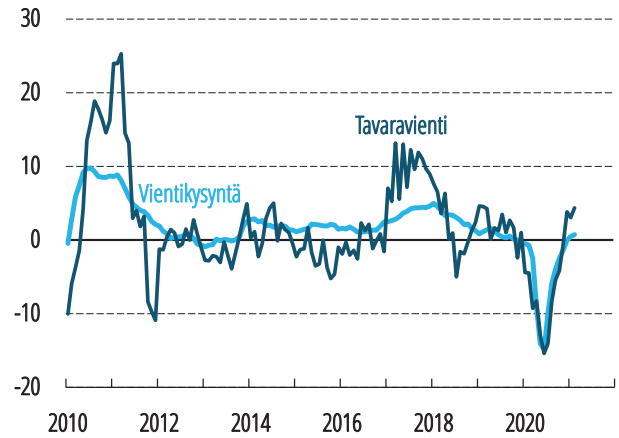
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu. ³⁾ Kuukauden keskiarvo. Lähteet: Tilastokeskus, EKP, Etlan tietokanta.

Arvonlisäys (vuosimuutos, %)

Kansantalouden tilinpito. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Tavaraviennin määrä sekä 41 maan teollisuustuotanto Suomen liukuvin tavaravientipainoin.

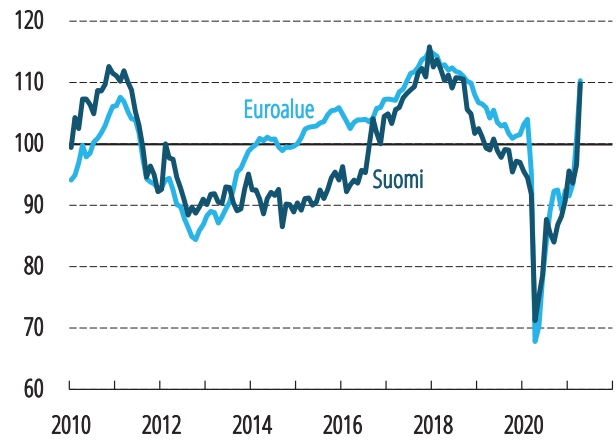
Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste 1/2021		Korjaustarve	
	2021	2022	2021	2022
Bkt	3,0	2,4		
Tuonti	2,5	6,8		
Vienti	4,4	7,2		
Investoinnit	1,8	2,4		
Kulutus	2,5	2,7		
Teollisuustuotanto	2,0	2,7		
Työttömyysaste, %	7,5	7,2		
Inflaatio, %	1,3	1,2		
Euribor 3 kk, %	-0,5	-0,3		

Lähde: Suhdanne 2021:1.

Talouden luottamusindikaattori

Lähteet: Euroopan komissio, Etlan tietokanta.

Euroalueen talous supistui tammi-maaliskuussa 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä

> Yhdysvaltojen alkuvuoden talouskasvu ylsi 1,6 prosenttiin edellisestä neljänneksestä

> Euro vahvistui huhtikuussa dollariin nähden, eurolla saa nyt noin 1,20 dollaria

> Euroalueen työttömyysaste laski maaliskuussa 8,1 prosenttiin

> Öljyn Brent-laadun hinta nousut noin 68 dollariin tynnyriltä

Euroalueen inflaatio nopeutui hieman huhtikuussa

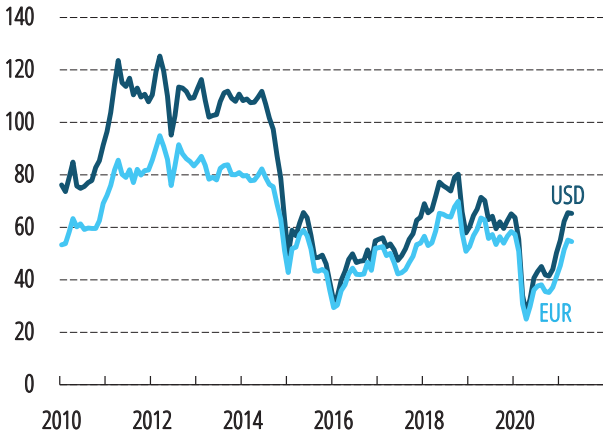
Euroalueen inflaatio kiihtyi huhtikuussa 1,6 prosenttiin Eurostatin ns. flash-estimaatin perusteella. Maaliskuussa talousalueen inflaatio oli 1,3 prosenttia. Energian ja prosessoimattoman ruoan hinnoista puhdistettu pohjainflaatio kuitenkin hidastui huhtikuussa 0,8 prosenttiin maaliskuun 1,0 prosentista. Huhtikuun inflaatiota kiihdyttivät erityisesti energian hinnat, jotka kohosivat 10,3 prosenttia vuoden takaisesta. Palvelujen hintojen nousu hidastui 0,9 prosenttiin maaliskuun 1,3 prosentista. Vielä toukokuussakin voidaan odottaa energian hintojen voimistavan alueen inflaatiota.

Euroalueen julkinen velka kasvoi selvästi viime vuonna

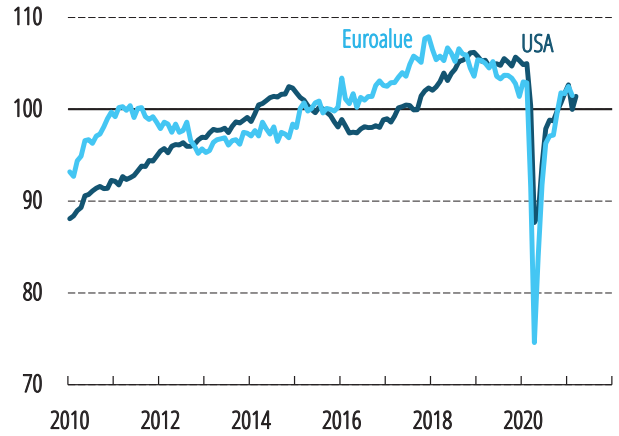
Euroalueen julkisen velan bkt-suhde nousi 98 prosenttiin viime vuoden loppuun mennessä. Julkisen alijäämän suhde bkt:een oli valuutta-alueella viime vuonna 7,2 prosenttia bkt:sta. Pandemia syvensi julkistalouden alijäämää voimakkaasti, sillä vuonna 2019 alijäämää kertyi euroalueella vain 0,6 prosenttia bkt:sta samalla, kun julkisen velan bkt-suhde oli vuoden 2019 lopussa 83,9 prosenttia. EU-maissa julkistalouden alijäämä nousi viime vuonna keskimäärin 6,9 prosenttiin bkt:sta. Vuonna 2019 alijäämää kertyi niissä vain 0,5 prosenttia bkt:sta. EU-maiden julkinen velka puolestaan kasvoi keskimäärin 90,7 prosenttiin vuoden 2020 loppuun mennessä.

Euroalueen bkt supistui tammi-maaliskuussa 0,6 prosenttia

Euroalueen bkt supistui tammi-maaliskuussa 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä Eurostatin ennakkotietojen perusteella. Vuoden takaiseen verrattuna valuutta-alueen bkt oli 1,8 prosenttia pienempi. EU-maiden bkt taas supistui tammi-maaliskuussa 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Vuoden takaisesta EU-maiden bkt oli 1,7 prosenttia pienempi. Maiden välillä oli kuitenkin suuria eroja. Saksan bkt supistui tammi-maaliskuussa 1,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Lukuun vaikuttivat Saksassa kuten muissakin maissa koronapandemian takia asetetut laajat talouden sulkutoimet. Espanjan talous supistui 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja Italian 0,4 prosenttia. Myönteisiäkin yllätyksiä nähtiin: Ranskan talous kasvoi 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ennakkotietojen perusteella.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta, Brent
(EUR/tyynyri ja USD/tyynyri)

Lähde: Macrobond.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähde: OECD.

Teollisuustuotanto ja hinnat (vuosimuutokset, %)

	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	2021 Huhti	3 kk ²⁾	Kum. 2020/21 ³⁾	2020	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2021 2022
Teollisuustuotanto									
G7	-2,0				3,0	6,2	-8,5		
EU27	0,0	-1,0			2,2	6,7	-7,9		
Euroalue	-0,4	-1,3			2,4	6,8	-8,5	5,0	3,0
Suomen 12 tärkeintä vientimaata	-1,2				2,3	5,1	-6,7	6,0	3,1
Kuluttajahinnat									
EU15¹⁾	0,7	0,7	1,2		0,6	1,0	1,2	1,7	1,5
Euroalue, harmonisoitu	0,9	0,9	1,3	1,6	1,2	1,6	0,2	1,7	1,5
Suomen 14 vientimaata¹⁾	0,9	1,1	1,5		0,8	1,2	1,5	1,7	1,5
Raaka-aineiden hinnat									
Muu kuin energia, HWWI-indeksi	37,2	46,7	54,3	69,7	14,1	42,5	6,0	33,0	1,3
Raakaöljy, USD/tyynyri, taso	55,1	62,3	65,6	65,3	29,4	64,2	43,3	62,3	65,0

¹⁾ Laskettu kansallisista indekseistä, sis. Ison-Britannian. ²⁾ Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta. ³⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2021 ja HWWI-indeksin osalta muutosta v. 2021. * Ennakkotieto/arvio. Lähteet: OECD, Macrobond, Eurostat.

Korot (%)

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	2021 Huhti	Viim.	3 kk ka	2020 ka	2021 ¹⁾
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %										
Euribor	-0,52	-0,54	-0,55	-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	-0,43	-0,54
USA, Libor	0,22	0,23	0,22	0,19	0,19	0,19	0,18	0,19	0,65	0,19
Japani, 3 kk	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07	0,07	0,08	0,07	0,07
Iso-Britannia	0,05	0,03	0,03	0,05	0,08	0,09	0,08	0,07	0,29	0,08
Ruotsi, Stibor	-0,09	-0,10	-0,04	-0,03	-0,02	-0,02	-0,03	-0,03	0,08	-0,03
Euribor, 12kk	-0,48	-0,50	-0,50	-0,50	-0,49	-0,48	-0,49	-0,49	-0,30	-0,49
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %										
USA	0,9	0,9	1,1	1,3	1,6	1,6	1,6	1,5	0,9	1,6
Saksa	-0,6	-0,6	-0,5	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3	-0,5	-0,3
Ranska	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,1	-0,1	-0,2	0,0
Italia	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,7	1,1	0,7
Espanja	0,1	0,0	0,1	0,3	0,3	0,4	0,5	0,3	0,4	0,3
Belgia	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2	-0,1	0,0	0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kreikka	0,8	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	0,9	1,3	0,9
Portugali	0,1	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,5	0,2	0,4	0,3
Irlanti	-0,2	-0,3	-0,3	-0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0
Suomi	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,1

Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	2021 Huhti	Viim.	% , 3 kk	% , 12 kk	% , v. alusta ²⁾
Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (ind. 2008/12=100)										
STOXX 50, Euro area	140,9	146,7	149,2	152,4	158,4	165,5	166,2	11,0	40,0	11,0
SP 500, USA	404,4	421,1	432,3	442,5	445,6	471,9	477,8	9,2	49,9	9,2
Nikkei 225, Japani	298,8	316,7	332,6	348,5	346,4	347,5	340,4	4,5	52,9	4,5
OMX, Helsinki	194,6	201,0	208,9	211,8	213,4	220,2	224,3	5,4	46,2	5,4

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10 v. ³⁾		Euron valuuttakurssit paikallisissa valuutoissa					
	Libor	Euribor	USA	Saksa	USD	JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
2019	2,33	-0,36	2,14	-0,22	1,12	122,12	7,74	0,88	10,59	73,60
2021/04	0,19	-0,54	1,64	-0,27	1,20	130,60	7,74	0,86	10,18	91,81
2021e	0,37	-0,50			1,20	127,40		0,87	10,10	
2022e	0,40	-0,30			1,20	127,50		0,87	10,09	

¹⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. ²⁾ Vertailulukuna tammikuun keskiarvo. ³⁾ Ei ennustetta.

Lähde: Macrobond.

Tavaravienti piristyi helmikuussa

> Puutavateollisuuden vienti on hyvässä vedossa

> Investointitavaroiden tuonti supistui edelleen

> Tavaroiden vientihinnat kohosivat maaliskuussa tuntuvas

Paperi- ja puutavateollisuuden viennin kovat kasvuluvut johtuivat edellisvuoden lakoista

Tavaraviennin määrä kasvoi kuluvan vuoden helmikuussa runsaat 7 prosenttia vuoden takaisesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä (2015=100). Etna arvioi maaliskuussa julkaistussa ennusteessaan, että tavaraviennin määrä kasvaa 4,2 prosenttia sekä tänä että ensi vuonna. Tavaraviennin määrä supistui viime vuonna 1,8 prosenttia.

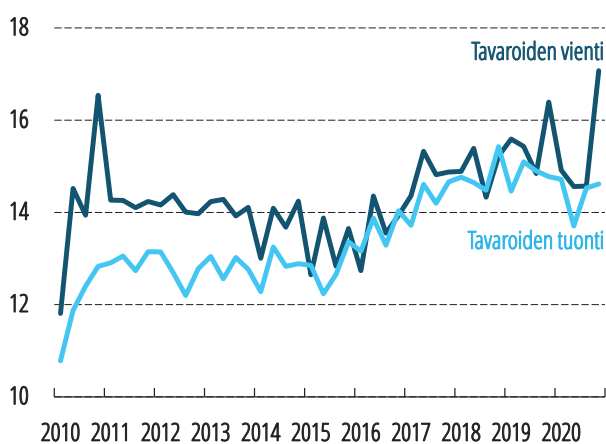
Paperiteollisuuden viennin määrä kohosi lähes 60 prosenttia vuoden takaisesta edellisvuoden lakkujen takia. Tammikuusta kasvu kertyi 5 prosenttia, mutta vientimäärä oli edelleen tavanomaista pienempi. Puutavatuotteiden vienti vetää sen sijaan hyvin, ja rakennusaineteollisuuden vienti lisääntyi peräti 26 prosenttia edellisvuodesta. Kumi- ja muovituotteiden vienti oli 14 prosentin kasvussa. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden (ml. lääkeaineet) vientimäärä on lisääntynyt jo puolen vuoden ajan, helmikuussa alan vienti kohosi 6 prosenttia. Moottoriajoneuvojen vienti nousi 5 prosenttia viimevuotisesta. Elintarviketeollisuuden viennin määrä kasvoi 3 prosenttia, ja tekstiilien viennin kasvu jatkui 9 prosentin tahtia. Koneiden ja laitteiden, metallien jalostuksen, sähkölaitteiden sekä öljytuotteiden vienti jäi edellisvuotista pienemmäksi.

Tavaroiden vientihinnat nousivat maaliskuussa peräti 6,9 prosenttia vuoden takaisesta ja 2,1 prosenttia tammikuusta. Puutavateollisuuden vientihinnat kohosivat 12,5 prosenttia ja ovat nyt yhtä korkealla kuin vuoden 2018 joulukuussa. Metallien jalostuksen vientihinnat ponnahtivat 13 prosenttia ylöspäin ja metallituotteiden hinnat kohosivat 14 prosenttia. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden vientihinnat nousivat vajaat 6 prosenttia. Vientihintojen nousu ennakoii kysynnän vahvistumista. Rakennusaineteollisuuden vientihinnat puolestaan putosivat 12 prosenttia edellisvuodesta.

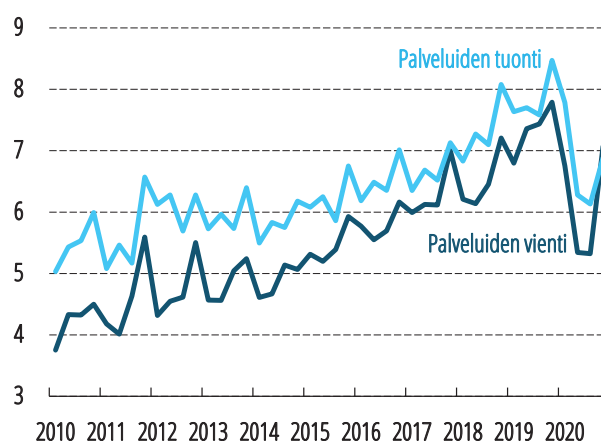
Raaka-aineiden ja tuotantotarvikkeiden tuonti kääntyi helmikuussa vahvaan kasvuun

Kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä (2015=100), saadaan että tavaratuonnin määrä supistui helmikuussa 2,2 prosenttia edellisvuodesta. Etna arvioi maaliskuun ennusteessaan, että tavaratuonnin määrä kääntyy tänä vuonna 0,7 prosentin kasvuun ja lisääntyy ensi vuonna 4,5 prosenttia. Tavaratuonnin määrä supistui viime vuonna 2,8 prosenttia edellisvuodesta.

Raaka-aineiden ja tuotantotarvikkeiden tuonti kohosi helmikuussa 9 prosenttia vuoden takaisesta. Myös kestokulutustavaroiden ja henkilöautojen tuonnin määrä oli kasvussa, niiden tuonti lisääntyi 4 prosenttia. Puolikestävien ja kertakulutustavaroiden tuonti sen sijaan väheni vajaat 8 prosenttia viimevuotisesta. Investointitavaroiden (ml. kuljetusvälineiden) tuonnin määrä jäi 12 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi ja poltto- ja voiteluaineiden tuonti laski niin ikään 12 prosenttia.

Tavaroiden viennin ja tuonnin määrä
(mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palveluiden viennin ja tuonnin määrä
(mrd. euroa)

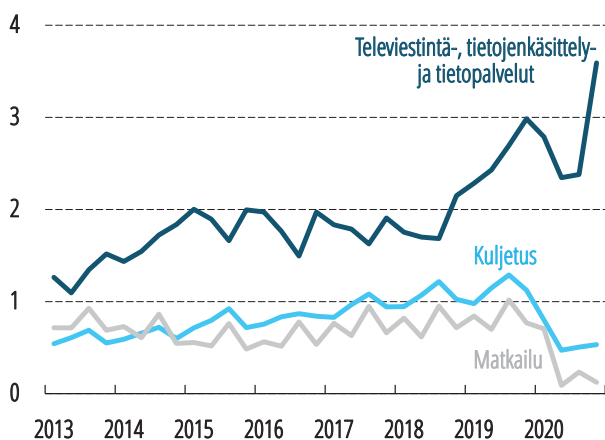
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Ulkomaankauppa ja vaihtotase (vuosimuutokset, %, ja mrd. euroa)

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2020 ³⁾	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2022 2022
Tavaroiden vienti, %										
Määrä	3,0	12,6	-7,8	7,4		1,8	-0,5	-1,8	4,2	4,2
Hinta⁴⁾	-5,7	-4,4	-2,6	0,6	6,9	4,3	1,6	-6,1	2,2	1,2
Tavaroiden tuonti, %										
Määrä	7,3	2,2	-6,1	-2,2		-4,1	-4,1	-2,8	0,7	4,5
Hinta⁴⁾	-7,2	-6,0	-3,3	0,9	7,7	5,6	1,6	-7,3	4,4	1,0
Vaihtotase, mrd. eur	0,8	1,8	0,2	0,4			0,5	-0,7	0,0	1,0
Kauppataase, mrd. eur	0,4	1,4	0,2	0,2			0,4	3,4	4,3	4,5

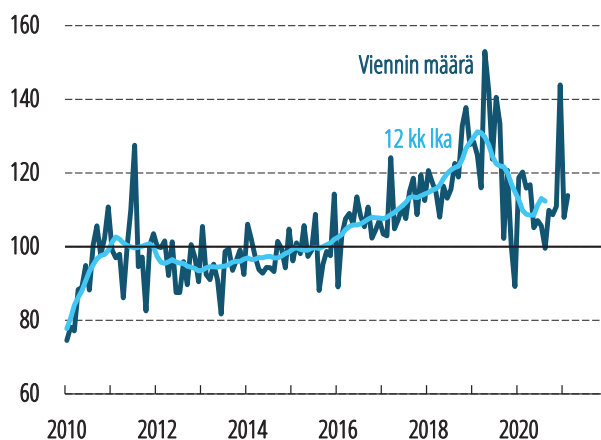
¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä. ²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.³⁾ Kansantalouden tilinpidossa. ⁴⁾ Indeksi 2015=100. Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Eräiden palveluerien viennin arvo (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Metallien jalostuksen viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	Arvo-osuus 2020 (%)	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	Kum. ¹⁾
Koneet ja laitteet (28)	15,0	-5,4	0,7	-17,3	-1,9	-9,4
Paperiteollisuus (17)	13,7	-12,0	-4,6	-17,8	58,5	9,1
Metallien jalostus (24)	13,2	10,5	60,7	-9,1	-5,0	-7,1
Kemikaalit ja lääkä. (20, 21)	9,9	18,9	9,3	3,0	6,0	4,5
Sähkölaitteet (27)	6,3	-14,7	-5,6	-21,2	-10,3	-15,8
Öljytuotteiden valm. (19)	6,1	-18,5	-2,8	6,5	-11,8	-2,9

¹⁾ Kumulaatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin ja tuonnin määrä (vuosimuutos, %)

	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2020 III	2020 IV	2020 I-IV	Ennuste 1/2021	Ennuste 2/2022
Vienti yhteensä	7,1	7,8	-3,2	-12,7	-10,7	-0,1	-6,6	4,4	7,2
Tavarat	3,6	7,7	-4,3	-5,6	-1,8	4,1	-1,8	4,2	4,2
Palvelut	15,2	8,1	-0,6	-27,4	-28,4	-9,2	-16,6	4,8	14,8
Tuonti yhteensä	4,2	-1,2	1,8	-12,3	-8,0	-7,4	-6,6	2,5	6,8
Tavarat	2,9	-4,2	1,8	-9,2	-2,5	-1,1	-2,8	0,7	4,5
Palvelut	6,8	4,9	2,0	-18,5	-19,1	-18,7	-13,7	6,6	12,0

Lähde: Tilastokeskus.

Kuluttajien luottamus vahvistui selvästi

> Vähittäiskaupan kasvu maaliskuussa nopeaa viime vuodesta

> Erityisesti muu kuin päivittäistavara-kauppa rajussa nousussa

> Tätä selittää matala vertailutaso ensimmäisenä koronakuukautena maaliskuussa 2020

> Kuluttajien luottamus vahvistunut ja rokotustahti nopeutuu toukokuussa

Vähittäiskaupan lukuja vahvasti matala vertailutaso

Ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi maaliskuussa työpäiväkorjattuna 5,8 prosenttia vuoden takaisesta ja työpäiväkorjaamattomana 8,8 prosenttia. Päivittäistavara-kaupassa vastaavat luvut olivat 1,5 ja 5,2 prosenttia, joten erityisesti muu kuin päivittäistavara-kauppa kasvoi.

Viime vuoden maaliskuu oli ensimmäinen koronakuukausi. Vaikutus osui tällöin erityisesti tavaratalokauppaan ja erikoiskauppaan. Vuosikasvu onkin nyt suuri matalan vertailutason vuoksi. Huhtikuu 2020 oli erikoiskaupalle vielä huonompi kuin maaliskuu, joten vahva vuositaso kasvu jatkuu tällöin.

Hyvä talvi urheiluvälinekaupalle

Joulu-helmikuussa vähittäiskaupan vuosikasvu oli 3,5 prosenttia, mikä oli aiempia havaintoja hitaampi vauhti. Päivittäistavara-kaupan kasvu oli 4,8 prosenttia, joten muun kaupan kasvu jäi vähän yli kahteen prosenttiin.

Urheiluvälineiden kaupan määrä oli muun muassa hyvän talven ansiosta rajussa 19 prosentin kasvussa vuoden takaisesta. Kylmemmästä talvesta huolimatta veneiden ja veneilytarvikkeiden kauppa kasvoi 17 prosenttia. Kodintekniikan vähittäiskauppa kasvoi yli kymmenen prosenttia, mitä osaltaan nostaa tilastoteknisesti elektronisten tuotteiden teknologinen kehitys.

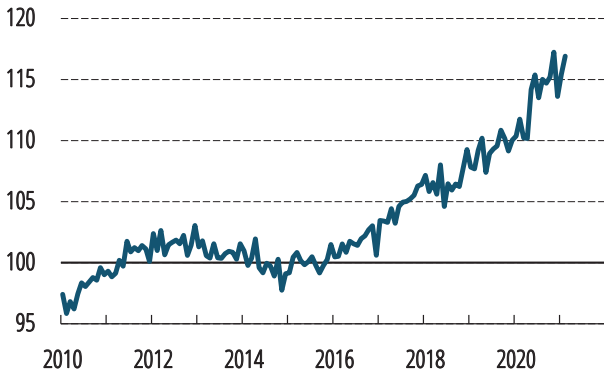
Vaatteiden ja jalkineiden vähittäiskaupan alakulo jatkui. Kauppa heikkeni 27 prosenttia vuoden takaisesta. Kultasepänteosten ja kellojen vähittäiskauppa aleni 17 prosenttia ja kirjojen, sanomalehtien ja paperitavaran kuusi prosenttia.

Vähittäiskaupan kehitys hidastui talvella selvästi. Kausitasoitettujen myynnin määrä jäi jouluihminen helmikuussa 0,3 prosenttia pienemmäksi kuin syyskuukausina. Negatiivinen kasvu saattoi tosin johtua vahvasta marraskuusta ja heikosta joulukuusta. Silti vuosikasvu on hidastunut, ja toukokuussa vuoden takainen vertailutaso on jo korkea, mikä näkyy sitten matalampina prosenttimuutoksina.

Luottamus vahvistunut

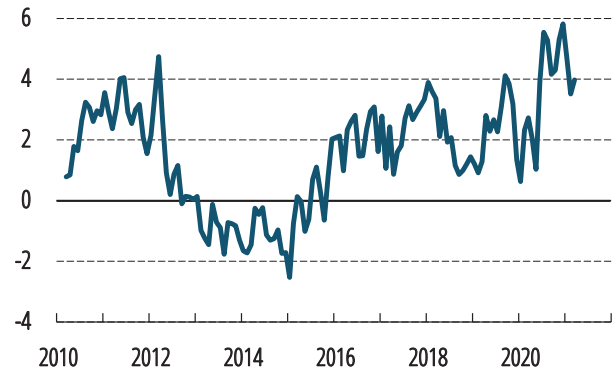
Kuluttajien luottamus Suomen talouteen vahvistui selvästi huhtikuussa. Toukokuussa rokotustahti on kiihtymässä, mikä tukee talouden avautumista ja yksityistä kulutusta.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (ind. 2015=100)

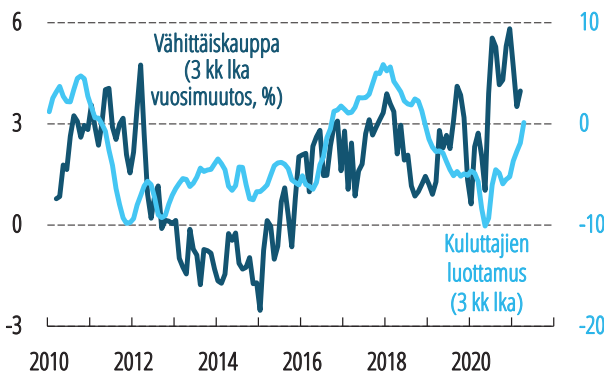
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

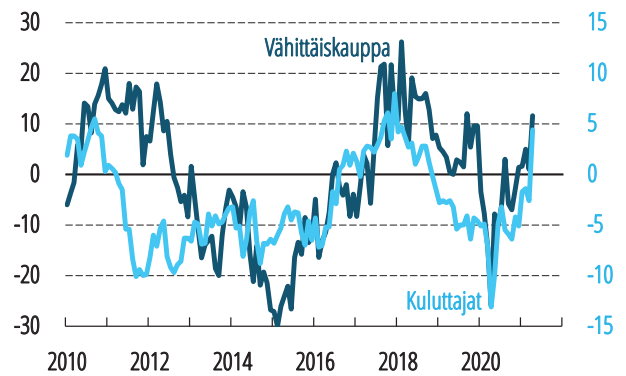
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

Lähteet: Tilastokeskus, DG ECFIN, Macrobond.

Luottamusindikaattorit (saldot)

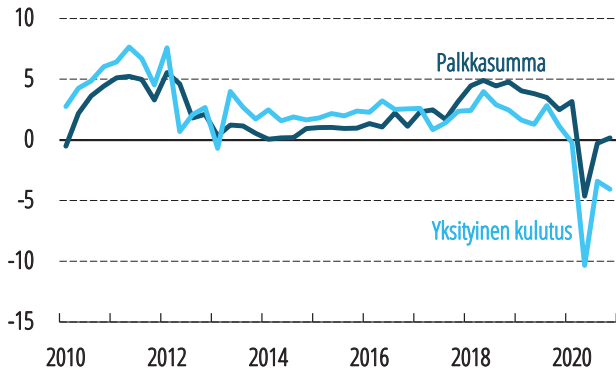
Lähteet: DG ECFIN, Macrobond.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2020 Syys	2020 Loka	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis
Vähittäiskauppa	4,2	4,3	5,3	5,8	4,7	3,5	4,0
Päivittäistavarakauppa	4,2	6,0	6,0	6,9	4,7	4,8	3,7
Tavaratalokauppa	3,5	3,7	3,9	3,7	3,8	2,4	
Erikoiskauppa yhteensä	3,3	1,9	3,8	4,2	3,5	1,4	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	13,0	12,3	19,6	16,7	14,7	10,4	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	2,6	0,3	2,1	4,2	4,8	3,3	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	7,6	8,6	11,3	11,8	22,2	19,0	
Moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus	1,3	-3,0	-1,6	0,9	2,7	4,1	

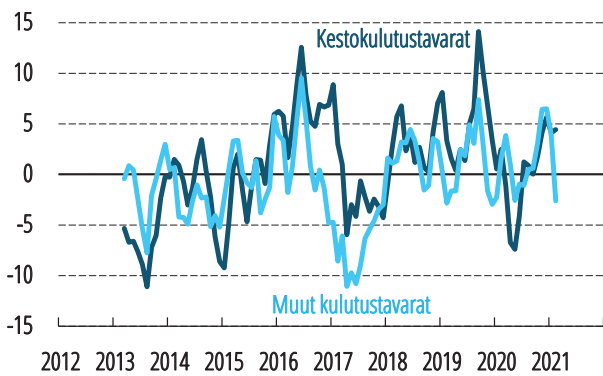
Alkuperäinen, työpäiväkorjaamaton tilasto. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (vuosimuutos, %)

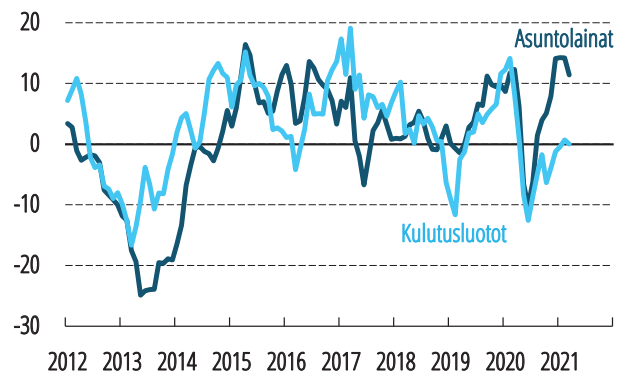
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kulutustavaroiden tuonin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähde: Suomen Pankki.

Yksityisten kulutusmenojen määrä (vuosimuutos, %)

	2019 II	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2020 III	2020 IV	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2021 2022
Yksityiset kulutusmenot	0,0	2,1	0,5	-0,6	-10,6	-3,5	-4,6	2,3	4,6
Kestävät kulutustavarat	0,6	7,9	7,6	0,9	-6,8	5,6	6,1	7,4	1,9
Puolikestävät tavarat	2,3	6,2	0,9	-7,1	-19,2	-5,7	-8,8	2,7	7,7
Lyhytikäiset tavarat	0,3	0,2	-0,8	2,0	2,7	2,4	4,2	2,0	-0,8
Palvelut	0,5	2,7	0,8	-1,8	-15,5	-6,9	-9,0	1,5	7,4

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kysynnän puute pitää rakentamisen suhdannetilanteen heikkona

> Asuinrakentamisen luvat ja aloitukset kovassa kasvussa alkuvuonna

> EK:n huhtikuun Suhdannebarometrissa elinkeinoelämän suhdannetilanne kohennemassa

Käynnissä oleva asuinrakentamisen volyyymi väheni jouluhelmikuussa edelleen vuodentakaisesta. Laskua oli 4,3 prosenttia. Edellisten kuukausien tapaan asuinrakentamisen aloitukset olivat yhä kasvussa. Asuinrakentamisen aloituksia oli melkein 33 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Samalla myös asuinrakentamiseen myönnettyjen rakennuslupien kuutiomäärä kasvoi peräti 30,9 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

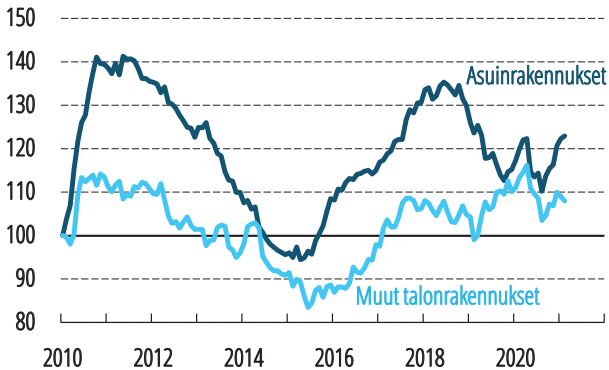
Myös käynnissä olevien muiden talonrakennushankkeiden määrä väheni edelleen. Jouluhelmikuussa muuta kuin asuinrakennustuotantoa oli käynnissä 3,7 prosenttia vähemmän kuin viime vuonna. Muuhun talonrakentamiseen myönnettyjen lupien määrä väheni 9,1 prosenttia. Uusia rakennushankkeita kuitenkin aloitettiin vielä 6,8 prosenttia vuodentakaista enemmän.

Tilastokeskuksen huhtikuun lopussa julkaisema rakentamisen liikevaihtoenakko viittaa rakentamisen liikevaihdon laskeneen maaliskuussa huomattavasti viime vuodesta (-5,9 %) mutta edellisestä kuukaudesta enää vain 0,4 prosenttia.

Suomen Pankin tilastosta käy ilmi, että suomalaiset kotitaloudet nostivat maaliskuussa 2021 uusia asuntolainoja ennätyspaljon, 21 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Uusien nostettujen asuntolainojen keskikorko liikahti vain hieman 0,71 prosenttiin.

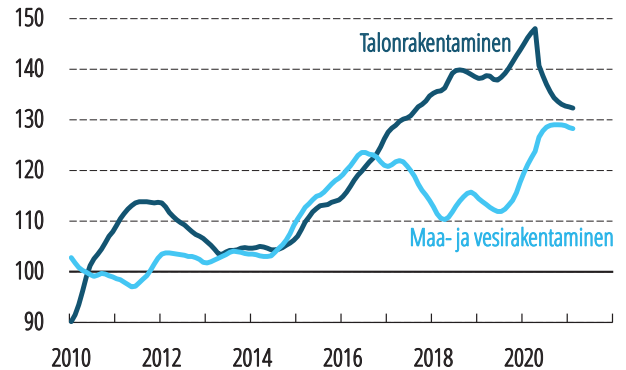
EK:n huhtikuussa tekemä Suhdannebarometri kertoo rakentamisen suhdannetilanteen jatkuneen heikkona ja kohentuneen vain hieman talvesta. Lähitulevaisuuden näkymät ovat kuitenkin selvästi parantuneet kevään aikana. Tilauskanta on kasvanut hienoisesti, vaikka on edelleen tavanomaisen tason alapuolella. Rakennusyritysten tuotannon kasvua rajoittaa eniten kysynnän puute. Ammatitaitoisen työvoiman puute on nousemassa entistä suuremmaksi ongelmaksi.

Uudisrakennuksen aloitukset (m³) (12 kk lka, ind. 2010/1=100)

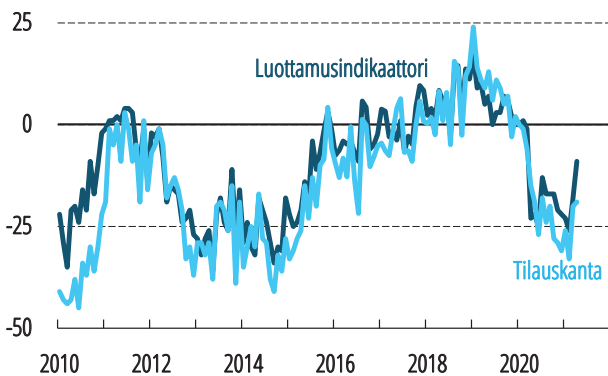
Lähde: Tilastokeskus.

Rakennusyritysten myynnin määrä, trendi (ind. 2010=100)

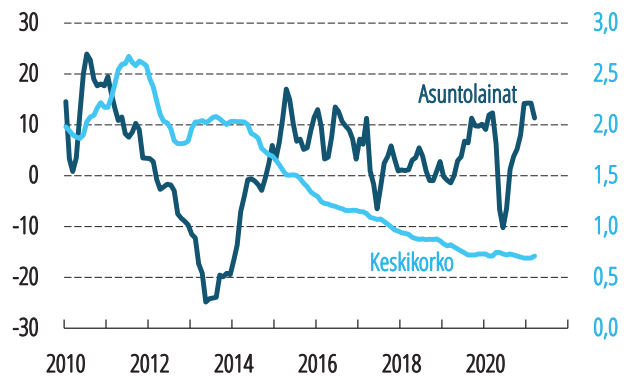
Lähde: Tilastokeskus.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

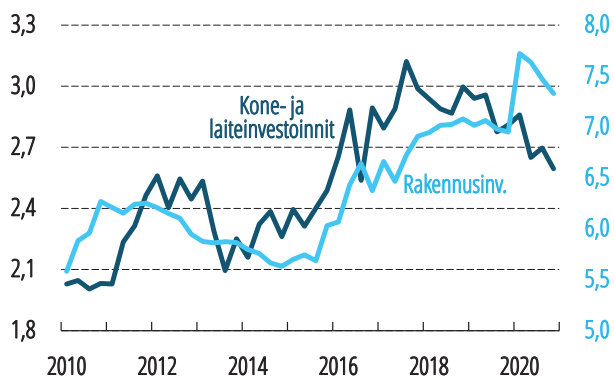
Lähde: Eurostat.

Kotitalouksien nostamat asuntolainat, 3 kk, summa (vuosimuutos, %)

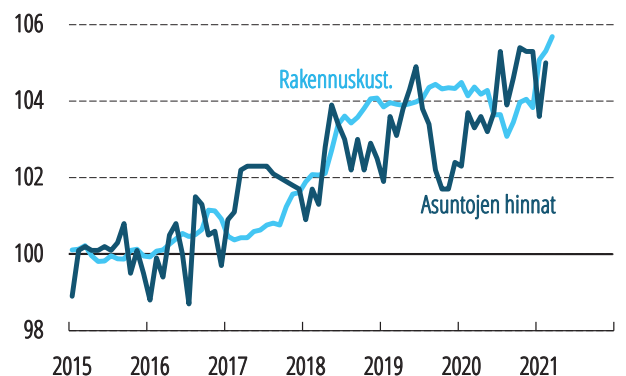
Lähde: Suomen Pankki.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien määrä, kausitasoitus

Mrd. euroa vuoden 2010 kiintein hinnoin. Lähde: Tilastokeskus.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Ennakoivia indikaattoreita (vuosimuutos, %, ellei toisin ilmoitettu)

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	3 kk ¹⁾	2020
Investointitavaroiden tuonti (määrä)	1,2	1,5	-9,5	-11,5		-6,0	-4,4
Investointitavaroiden tuotanto (määrä)	1,6	-11,0	-2,8	1,6		-1,0	-1,2
Rakennusaineteoll. tuotanto (määrä)	3,1	0,8	-9,4	-0,1		-0,3	-1,0
Rakennusten aloitukset (m³)	-0,2	74,9	-3,1	-9,7		3,6	1,9
Asuinrakennukset	8,3	68,7	23,1	9,2		5,9	6,0
Muut rakennukset	-4,1	79,1	-14,1	-20,5		2,6	0,1
Uudisrakentamisen määrä yhteensä	-4,2	-5,1	-4,0	-3,7		-1,1	-3,2
Asuntorakentaminen	-8,0	-7,7	-5,1	-2,0		-1,7	-5,6
Muu talonrakentaminen	-1,1	-3,2	-2,9	-5,0		-0,7	-1,4
Rakentamisen luottamusind., saldo²⁾	-21,0	-22,0	-23,0	-26,0	-18,0		

¹⁾ Vuosummaasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. ²⁾ Eurostat.

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli.

Investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2019 IV	2020 I	2020 II	2020 III	2020 IV	2020 Q _t /Q _{t-1} ¹⁾	2020 I-IV ¹⁾	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2021 2022
Investoinnit yhteensä	-3,6	-0,8	-1,1	-2,8	-5,1	-2,1	-3,1	1,8	2,4
Yksityiset investoinnit	-4,4	-0,8	0,6	-5,3	-6,5	-3,8	-4,6	2,2	3,5
Julkiset investoinnit	-0,3	-0,6	-9,2	9,1	0,4	5,1	3,4	0,4	-2,1
Koneet ja laitteet	-7,7	-4,8	-0,8	-5,2	-10,2	-7,3	-9,1	7,5	3,0
Rakennusinvestoinnit	-2,7	1,5	-0,5	-2,2	-4,9	-1,1	-1,5	-0,8	2,1
Asuinrakentaminen	-5,3	-1,3	2,9	-1,2	-5,1	-0,9	-2,0	1,0	2,0
Muu talonrakentaminen	3,0	4,8	-6,5	-5,4	-6,1	-1,5	-1,9	-2,2	2,4
Maa- ja vesirakentaminen	-7,4	2,5	2,1	2,1	-1,1	-0,7	1,2	-2,0	1,5
Muut investoinnit	-0,5	-3,3	-3,5	-2,4	0,6	0,3	-1,7	3,0	2,0

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä. Lähde: Tilastokeskus.

Kokonaistuotanto supistui vajaan prosentin helmikuussa vuoden takaiseen verrattuna

> Metsäteollisuuden tuotanto pysyi matalissa lukemissa

> Metallien jalostuksen tuotanto on selvästi piristynyt

> Teollisuuden uudet tilaukset kovassa kasvussa

Palvelualojen tuotanto jäi helmikuussa 2 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto supistui kuluvan vuoden helmikuussa 0,7 prosenttia vuoden takaisesta. Työpäiväkorjattuna tuotanto väheni 0,6 prosenttia. Kausitasoitettuna tuotanto nousi kuitenkin 0,3 prosenttia tammikuusta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto lisääntyi helmikuussa työpäiväkorjattuna 0,9 prosenttia edellisvuodesta. Alkutuotanto nousi 5,5 prosenttia, mutta palvelualojen tuotanto laski 1,4 prosenttia.

Etlä arvioi maaliskuussa julkaistussa ennusteessaan, että bkt markkinahintaan kasvaa 3 prosenttia vuonna 2021 ja bkt perushintaan lisääntyy 2,8 prosenttia. Vuonna 2022 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2,4 prosenttia. Bruttokansantuote supistui 2,8 prosenttia vuonna 2020.

Teollisuustuotanto kääntyi helmikuussa 6 prosentin kasvuun viimevuotisesta

Koko teollisuuden tuotanto kääntyi helmikuussa 6 prosentin kasvuun vuoden takaisesta teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattuna tuotanto kasvoi 5,5 prosenttia. Kausitasoitettuna koko teollisuuden tuotanto lisääntyi helmikuussa 4,4 prosenttia vuoden takaisesta ja 3,4 prosenttia tammikuun lukemista. Myös tehdasteollisuuden tuotanto kääntyi noususuuntaan ja kasvoi kausitasoitettuna 2,4 prosenttia edellisvuodesta. Pois lukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus, tehdasteollisuuden tuotanto lisääntyi 3,6 prosenttia.

Metsäteollisuuden tuotanto pysyi tammikuun matalalla tasolla, vaikka lisääntyi yli kolmanneksen vuoden takaisesta viime vuoden helmikuun lakkojen seurauksena. Metallien jalostuksen tuotanto kasvoi jo viidettä kuukautta peräkkäin, helmikuussa kasvua kertyi 3,7 prosenttia. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto lisääntyi 4,3 prosenttia, ja kulkuneuvojen valmistus kääntyi puolen vuoden supistumisen jälkeen 16 prosentin kasvuun. Koneiden ja laitteiden tuotanto jäi sen sijaan edelleen viimevuotista pienemmäksi.

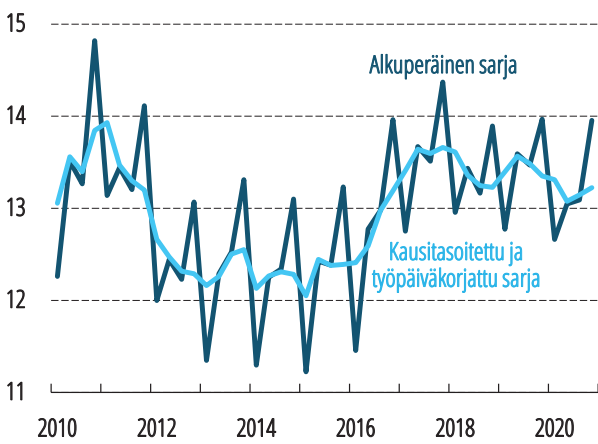
Kemianteollisuuden tuotannon kasvu jatkui runsaan 3 prosentin tahtia. Tekstiilien valmistus lisääntyi vajaat 5 prosenttia vuoden takaisesta, ja nahka- ja kenkäteollisuuden tuotanto kohosi 15 prosenttia. Rakennusaineteollisuuden tuotanto sen sijaan jäi edelleen heikoksi. Elintarvikkeiden valmistus pysyi edellisvuoden lukemissa, mutta juomien valmistus laski kolmisen prosenttia.

Arvioimme maaliskuussa julkaistussa ennusteessamme, että koko teollisuuden tuotanto kasvaa 2 prosenttia tänä vuonna ja 2,7 prosenttia ensi vuonna.

Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo nousi helmikuussa alkuperäisen tilastosarjan mukaan 18,9 prosenttia viimevuotisesta. Paperiteollisuus sai arvoltaan 22,4 prosenttia enemmän tilauksia kuin helmikuussa vuonna 2020. Kovaan kasvuun vaikuttavat osittain edellisvuoden lakot metsäteollisuudessa, joiden seurauksena vertailuta-

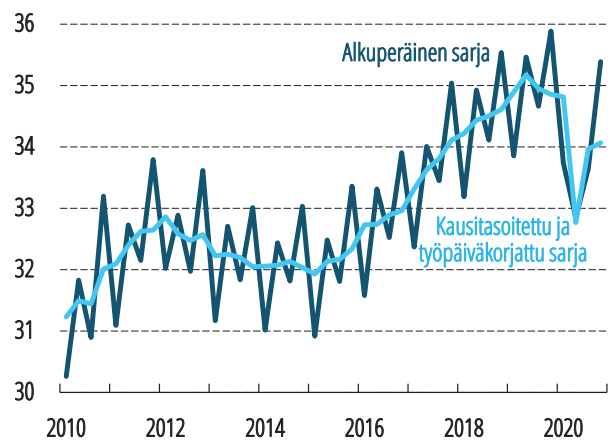
so on tavanomaista matalampi. Metalliteollisuuden tilausten arvo kohosi 20,2 prosenttia, ja kemianteollisuuden uudet tilaukset nousivat 6,6 prosenttia. Kausitasoitettuna teollisuuden uudet tilaukset lisääntyivät helmikuussa 6,8 prosenttia tammikuusta.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

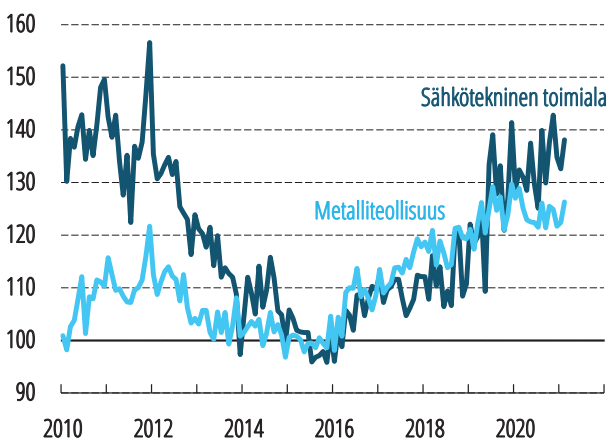
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palvelujen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

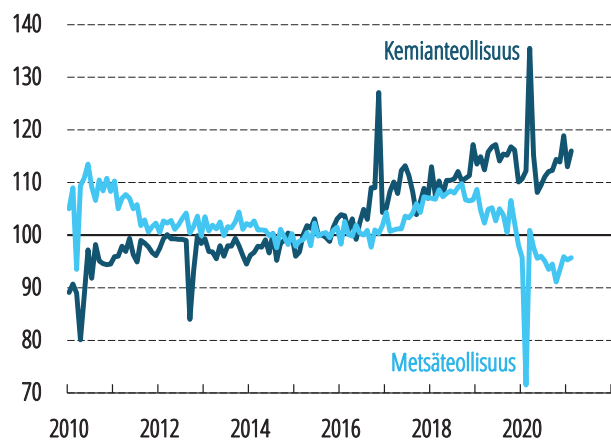
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tuotannon suhdannekuvaaja (vuosimuutos, %)

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	Kum. ¹⁾	Ennuste 1/2021 ²⁾ 2021 2022	
Kokonaistuotanto	-0,3	-1,0	-3,7	-0,7	-2,2	2,8	2,4
Alkutuotanto	-6,6	4,2	5,5	10,1	7,7	1,2	0,0
Jalostus	1,8	-1,2	-3,3	1,4	-1,0	3,1	1,6
Palvelut	-0,8	-1,2	-4,3	-2,0	-3,1	2,8	2,8

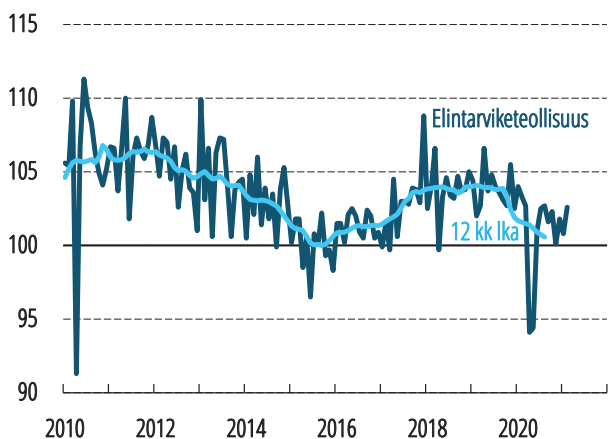
¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ²⁾ Bkt perushintaan.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (ind. 2015=100, vuosimuutos, %)

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2019 ³⁾	Ennuste 1/2021 2021 2022	
Metalliteollisuus	0,9	-5,0	-2,8	0,2	-0,1	-3,0	5,2	4,4	2,7
Metallien jalostus	6,6	29,3	1,1	3,7	6,6	0,6	-5,1	1,0	1,0
Metallituotteet	-6,6	9,6	-3,8	-3,5	3,2	-6,2	-0,4	0,0	1,6
Koneet ja laitteet	-5,1	-17,6	-10,4	-3,1	-1,0	-7,6	4,6	3,9	3,5
Kulkuneuvot	-3,5	-17,7	-11,5	16,2	9,5	-4,7	6,7	9,1	-0,3
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	12,4	-4,7	3,0	4,3	-1,2	0,9	15,6	8,2	4,1
Metsäteollisuus	-8,7	-2,2	-0,4	33,8	2,8	14,6	-0,8	3,0	2,5
Puutavateollisuus	7,8	24,1	15,2	41,1	1,9	22,4	-3,4	5,0	2,0
Paperiteollisuus	-14,6	-9,5	-5,1	34,9	1,8	11,9	0,3	2,2	2,8
Kemianteollisuus	-2,0	8,0	2,1	3,4	2,1	1,2	5,3	-2,5	4,9
Elintarviketeollisuus	-5,1	-0,7	-3,1	-0,7	0,4	-5,5	-2,2	-1,0	0,6
Tevanake-teollisuus	9,6	11,1	16,4	-2,6	-0,7	3,2	2,4	5,7	2,0
Muu tehdasteollisuus	-0,8	-1,2	-7,3	-2,0	0,3	-8,2	-1,0	3,7	1,4
Tehdasteollisuus yhteensä	-2,3	-2,0	-1,8	2,4	0,9	-0,7	3,1	2,2	2,9
Tehdasteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	-4,1	0,5	-3,8	3,6	1,4	-2,2	1,3	1,3	2,7
Kaivostoiminta ja louhinta	12,9	5,0	-10,4	-13,7	4,1	-11,8	-5,4	2,9	1,8
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	3,8	0,1	5,6	8,1	9,7	6,8	-1,0	0,5	0,7
Koko teollisuus	-1,3	-2,0	-0,2	4,4	1,8	0,5	2,5	2,0	2,7

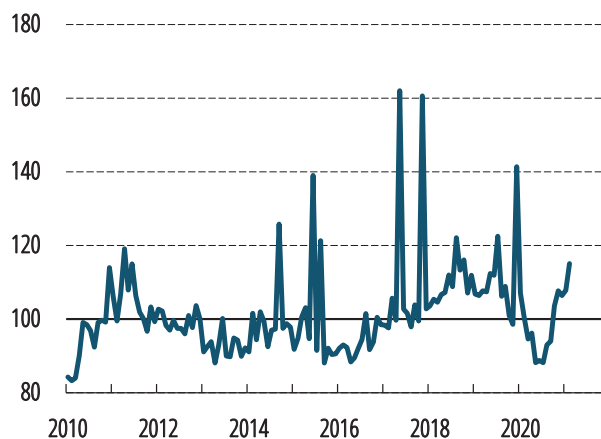
¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna. ²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto ja arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2019 III	2019 IV	2020 I	2020 II	2020 III	2020 IV	2020 I-IV	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2022 2022
Bkt markkinahintaan	2,1	1,0	-0,9	-6,5	-2,8	-0,8	-2,8	3,0	2,4
Alkutuotanto	15,0	9,1	-2,7	0,8	-4,6	-3,3	-2,5	1,2	0,0
Koko teollisuus (B, C, D, E)	5,5	2,6	0,0	-5,3	-3,9	0,4	-2,2	4,2	1,5
Tehdasteollisuus	6,4	3,9	0,3	-6,0	-3,6	0,5	-2,2	4,9	1,6
Metsäteollisuus	-1,0	-4,9	-15,2	-7,3	-10,5	-8,3	-10,3	1,9	2,2
Kemianteollisuus	18,1	22,6	7,9	-8,7	-4,5	0,5	-1,4	3,9	2,3
Metalliteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	2,6	-2,7	3,0	-7,5	-4,3	-3,2	-3,2	7,0	1,0
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	13,0	16,4	-0,9	6,1	3,9	17,5	6,9	6,9	3,2
Rakentaminen	-5,4	-5,3	-2,9	-0,5	-0,9	-1,3	-1,3	-0,8	1,8
Palvelut	1,6	1,0	-0,3	-7,4	-3,0	-1,4	-3,0	2,8	2,8
Kauppa	3,5	1,6	1,6	-3,0	2,3	3,2	1,0	1,8	2,2
Informaatio ja viestintä	3,0	3,0	3,5	-0,6	1,6	4,7	2,3	2,9	3,0
Kiinteistöalan toiminta	1,0	1,5	-0,3	-0,6	1,2	2,2	0,6	1,7	2,2
Bkt muutos ed. nelj.	-0,3	-0,6	-0,6	-4,7	3,3	0,4			
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	-0,5	-1,3	-0,4	-2,5	1,0	0,9			

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tilastouudistus laskee työllisyysastetta prosenttiyksiköllä

> Työllisiä 0,9 %
enemmän kuin viime
vuoden maaliskuussa

> Työvoiman määrä
kasvoi 1,7 %

> Pitkäaikaistyöttömien
työllistyminen
vaikeutunut

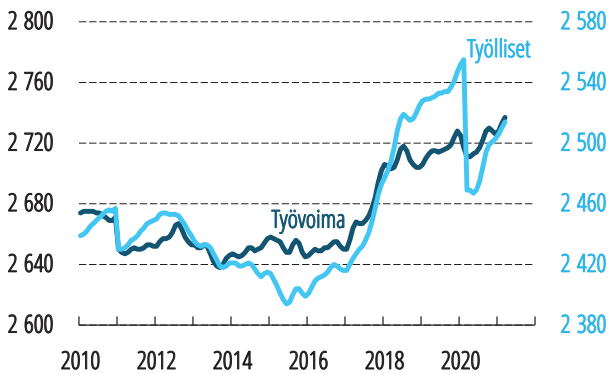
Tilastokeskus uudisti työvoimatutkimuksen. Uudistuksen myötä työllisyysasteen taso laskee koko aikasarjassa noin prosenttiyksikön verran. Työllisyysasteen trendi maaliskuussa oli 71,1 prosenttia ja työttömyysasteen trendiluku 7,7 prosenttia. Etlan ennuste vuoden 2021 työllisyysasteeksi vastaa siten uudistetussa aikasarjassa 71,3 prosenttia.

Sekä työllisten määrä että työllisyysaste jatkavat nousuaan ja palaamista koronaa edeltäville tasoilleen. Maaliskuussa työllisiä oli vajaan prosentin verran enemmän kuin vuosi sitten. Työttömien määrä kasvoi reilun 12 prosenttia. Työmarkkinoille hakeuduttiin edelleen aktiivisesti, ja työvoiman määrä kasvoi 1,7 prosenttia vuodentakaisesta samalla, kun työvoiman ulkopuolella olevien määrä väheni 3,6 prosentilla. Työvoiman kasvu on hyvä uutinen potentiaalisen työllisyyskehityksen kannalta tilanteessa, jossa työkäisten määrä jo laskee.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoissa työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi 7,3 prosenttia vuodentakaisesta. Pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt huomattavasti, ja pitkäaikaistyöttömien työllistyminen näyttää entisestään vaikeutuneen pandemian aikana. Maaliskuussa yli vuoden työttömänä olleita oli 60,3 prosenttia ja yli kaksi vuotta työttömänä olleita 28 prosenttia viime vuotta enemmän.

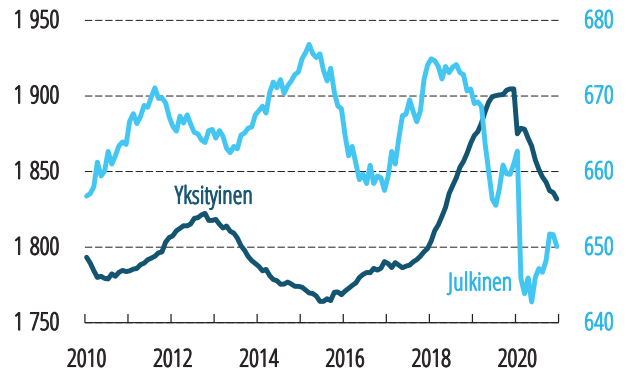
Työmarkkinoille hakeutumisen lisäksi positiivisempaa kuvaa työmarkkinoiden tilasta antaa kuitenkin se, että Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli samaan aikaan uusia avoimia työpaikkoja jo 22,3 prosenttia enemmän kuin viime vuoden maaliskuussa.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

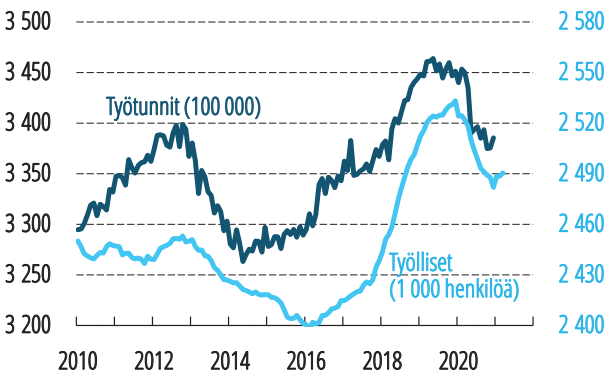
Lähde: Tilastokeskus.

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, 12 kk lka summa (1 000 henkilöä)

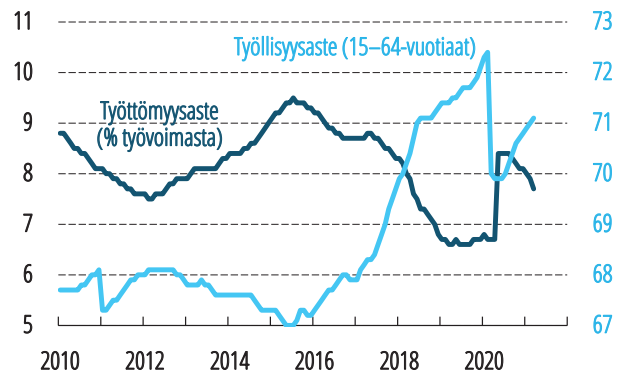
Lähde: Tilastokeskus.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk lka summa

Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

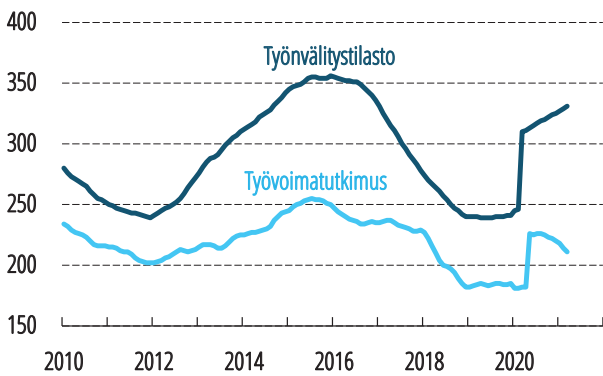

Lähde: Tilastokeskus.

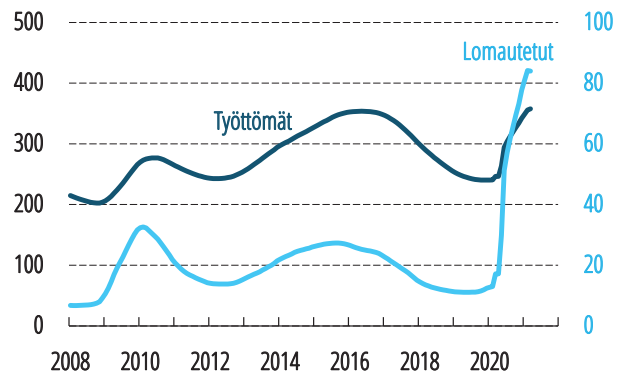
Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	3 kk ¹⁾	2020	Ennuste 1/2021	Ennuste 1/2022
Alkutuotanto	-9,9	-13,8				-0,8	4,1		
Teollisuus	11,0	0,9				0,5	-2,3		
Rakennustoiminta	-5,4	-5,4				0,4	-2,7		
Palvelut	-0,7	-2,5				-0,5	1,9		
Julkinen sektori	-0,2	-2,9				0,6	-3,5		
Työlliset yhteensä	-0,6	-2,8	3,3	0,1	0,9	0,4	1,1	0,6	0,6
Työvoiman tarjonta	0,5	-1,1	2,4	1,4	1,7	0,2	0,3	0,3	0,3
Työttömyysaste, kausitasoitettu sarja	8,1	8,1	8,0	7,9	7,7		7,8	7,5	7,2
Työllisyysaste, kausitasoitettu sarja	70,7	70,8	70,9	71,0	71,1		70,6	72,3	72,8

¹⁾ Vuosikumasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettu työllisyyslukuja.
Lähde: Tilastokeskus.

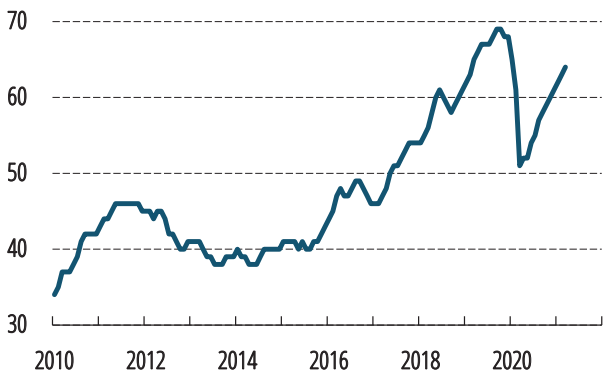
Työttömyys, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö ja Tilastokeskus.

Työttömät ja lomautetut,
12 kk lka summa

Lähde: Työministeriö.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Työpanos (vuosimuutos, %)

	2020 Elo	2020 Syys	2020 Loka	2020 Marras	2020 Joulu
Alkutuotanto	-10,1	2,3	23,6	-7,4	-13,9
Teollisuus	-0,4	-2,0	-9,3	11,1	5,9
Rakennustoiminta	-3,8	11,4	9,1	-7,0	3,4
Kauppa	-8,3	-3,0	-15,3	-3,0	-6,6
Liikenne	-14,0	2,9	-3,4	-10,1	4,2
Rahoitus, liike-elämää palveleva toiminta	-0,3	5,4	-8,7	13,6	12,9
Julk. ja muut yhteiskunnalliset palvelut	0,0	4,1	-5,7	-2,4	6,8
Yhteensä	-3,9	2,8	-5,7	0,2	3,9

Lähde: Tilastokeskus.

Inflaatio maaliskuussa 1,3 % – suunta keväällä ylöspäin

> Inflaatio kiihtyy
keväällä väliaikaisesti

> Raakaöljyn
hinnannousu viime
vuoteen verrattuna
välittömin syy

> Pandemia on
aiheuttanut
tuotantokapeikkoja ja
toimitusvaikeuksia

> Raaka-aineiden,
merirahdin ja
erilaisten
komponenttien hinnat
nousseet

Energian hinta nostaa inflaatiota väliaikaisesti

Kuluttajahintainflaatio kiihtyi 1,3 prosenttiin maaliskuussa. Tämä oli seurausta erityisesti energian kallistumisesta. Liikenteen hinnat nousivat 5,4 prosenttia vuoden takaisesta, mikä johtui yksinomaan polttoaineiden hintojen 13,6 prosentin noususta. Sama tekijä nosti asumisen kustannusten nousua, sillä nestemäisten polttoaineiden hinnat nousivat 25 prosenttia vuoden takaisesta. Asumisen hintainflaatio on nyt kiihtynyt joulukuun nolasta 1,6 prosenttiin maaliskuussa.

Lisäksi elintarvikkeiden hintojen 0,5 prosentin aleneminen helmikuussa kääntyi nyt 0,3 prosentin nousuvauhdiksi vuoden takaisesta. Tämä johtui ennen kaikkea vihannesten volatiilista hintakehityksestä. Sen sijaan alkoholittomien juomien inflaatiokehitys hidastui selvästi, kun kahvin, teen ja kaakaon vuosinousu jäi nyt nollaan pitkän nopean nousun jälkeen.

Suurin kontribuutio maaliskuun kuluttajahintainflaatioon tuli liikenteestä (+0,69 prosenttiyksikköä), asumisesta (+0,44 %-y) sekä veronkorotusten myötä alkoholista ja tupakasta (+0,24 %-y).

Inflaatio kiihtyy huhti-toukokuussa

Helmi-maaliskuun inflaatiokehitys oli hyvin linjassa Etlan maaliskuussa julkais-
tun ennusteen kanssa. Ennusteen mukaan vuosi-inflaatio kiihtyy vielä huhti-tou-
kokuussa, jolloin raakaöljyn vertailutaso viime vuonna oli vielä maaliskuutakin
alempi. Huhtikuussa kuluttajahintainflaatio on noin kaksi prosenttia. Kesäkuus-
sa vuosi-inflaatio alkaa taas hidastua.

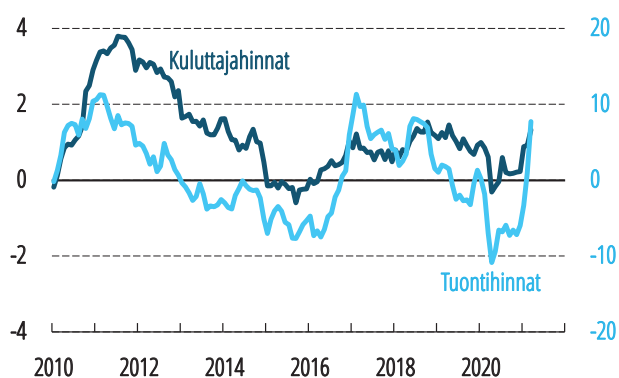
Vaihtosuhte heikkeni vuoden alussa

Vaihtosuhte, eli vienti- ja tuontihintojen suhde, heikkeni helmi-maaliskuussa raa-
ka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden sekä muiden kulutus- kuin kestokulutusta-
voiden painamana. Maaliskuussa laskua oli 0,8 prosenttia. Vaihtosuhteen heikke-
neminen alentaa elintasoja. Viime vuosina vaihtosuhte on ollut suhteellisen vakaa.

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2020 Loka	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2021 2022
Suomi, harmonisoitu	0,2	0,2	0,2	1,0	0,9	1,4	1,5	1,3
Euroalue, harmonisoitu	-0,3	-0,3	-0,3	0,9	0,9	1,3	1,7	1,5
Suomi, kansallinen KHI	0,2	0,2	0,2	0,9	0,9	1,3	1,3	1,2
Tuontihinnat (tavarat)	-6,6	-7,2	-6,0	-3,3	0,9	7,7	4,4	1,0
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	-3,6	-3,6	-2,5	-0,7	1,7	5,2	2,9	2,2
Rakennuskustannukset	-0,3	-0,3	-0,5	0,6	1,1	1,3	1,3	1,4

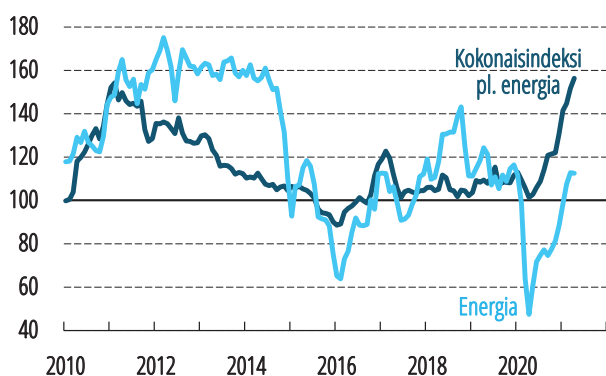
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat.

Hinnat
(vuosimuutos, %)

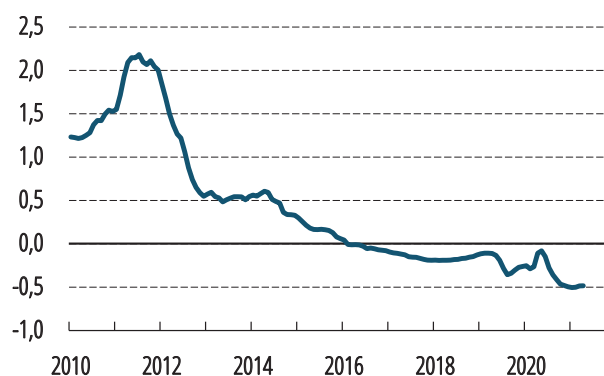
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vientihinnat
(vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Raaka-aineiden eurohinta
(ind. 2015=100)

Lähteet: HWWI, Macrobond.

12 kk Euribor
(%)

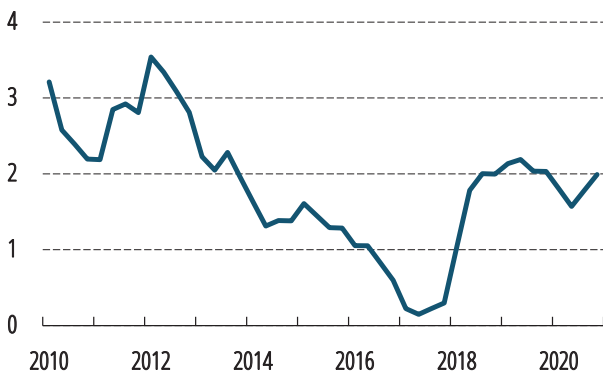
Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Suomen reaalinen efektiivinen valuuttakurssi (ind. 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

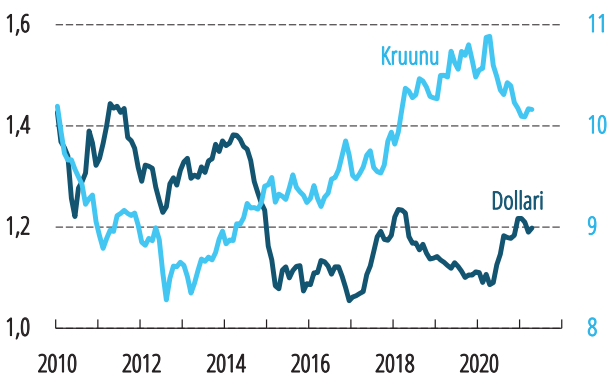
Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu. Lähteet: BIS, Macrobond.

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

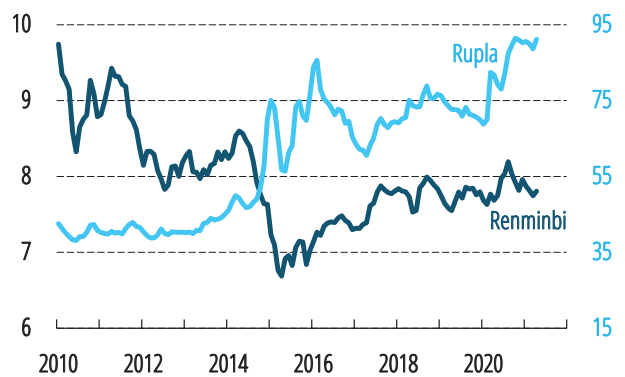
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2021) (vuosimuutos, %)

	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis
Kuluttajahintaindeksi	0,2	0,9	0,9	1,3
Eiintarvikkeet (13,7 %)	0,2	0,4	-0,2	0,5
Alkoholijuomat, tupakka (5,3 %)	3,3	5,1	4,7	4,6
Vaatetus ja jalkineet (3,5 %)	-1,4	1,0	-2,4	-2,3
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu (26,9 %)	0,0	0,4	1,2	1,6
Kalusteet, kotitalouskoneet (5,6 %)	-1,3	-1,2	-1,0	-2,3
Terveys (5,3 %)	0,7	0,6	0,5	0,5
Liikenne (12,8 %)	-0,8	1,1	2,7	5,4
Viestintä (2,8 %)	2,7	1,7	0,6	1,1
Kulttuuri ja vapaa-aika (10,2 %)	-0,3	0,4	-0,1	-0,2
Koulutus (0,5 %)	1,0	1,5	1,5	1,5
Ravintolat ja hotellit (6,0 %)	1,0	1,3	0,9	1,0
Muut tavarat ja palvelut (7,5 %)	1,4	1,4	1,0	0,3

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Hallitus päätti kehysriihessään menokehyyksen ylityksestä

- > EU-maat ovat pandemian jäljiltä ennennäkemättömän velkaantuneita
- > Suomen hallitus päätti kehysriihessä nousukaudelle ajoittuvista menolisäyksistä
- > Menolisäysten rahoituspohja on vähintäänkin epävarma

Eurostat julkaisi huhtikuussa EU-maiden julkisen talouden tilastoja. EU-maiden keskimääräinen velkasuhde nousi vuoden 2019 77,5 prosentista 90,7 prosenttiin vuoden 2020 lopussa eli korkeammalle kuin koskaan aiemmin. EU-maiden velkasuhteiden vaihtelu on suurta. Pienin julkinen velkasuhde v. 2020 oli Virossa (18,2 %) ja suurin Kreikassa (199,9 %). EU-maiden keskiarvoa nostavat joidenkin maiden erittäin korkeat luvut, mm. Italia (155,8 %), Portugali (133,6 %), Espanja (120 %). Suomen velka-aste (69,2 %) oli keskiarvoa alhaisempi, mutta selvästi korkeampi kuin verrokkimaissamme muissa Pohjoismaissa eli Ruotsissa (39,9 %) ja Tanskassa (42,2 %).

Suurin osa Suomen julkisesta velasta (164,3 mrd.) oli valtion velkaa (135,9 mrd.). Valtiokonttorin tiedoista käy ilmi, että valtion budjetti- ja rahastotalouden velka oli tammi-maaliskuun aikana kasvanut jo 3,5 mrd. euroa lisää. Tästä melkein puolet oli valtion likvidejä varoja.

Valtion ja kuntien verotulot laskivat alkuvuonna 8 prosenttia vuodentakaisesta. Tulo- ja varallisuus- sekä yhteisöverojen tuotto kasvoi tammi-maaliskuussa 7 prosenttia, kun taas kulutusverojen tuotto supistui voimakkaasti (-26 %) erityisesti maaliskuussa.

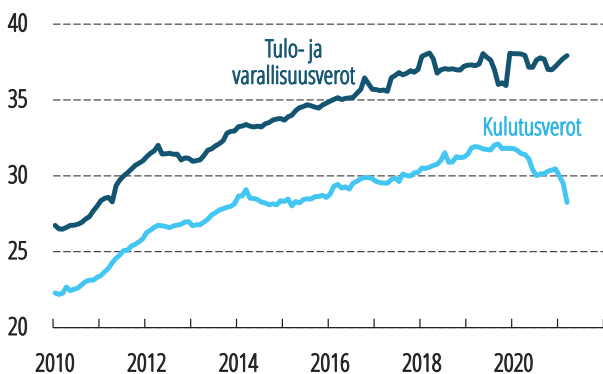
Julkiset tulot ja menot erkanevat lähivuosina yhä kauemmas toisistaan. Hallitus päätti maaliskuun lopun kehysriihessä julkisten menojen kasvattamisesta vuosina 2022–2023 ilman saman suuruusluokan päätöksiä tulopuolella. Uusien julkisten menojen rahoitus on työllisyyden tuomien lisätulojen varassa. Tämänhetkisten tietojen perusteella hallituksen työllisyystoimista syntyy julkiselle taloudelle tarpeellisia lisätuloja korkeintaan useiden vuosien päästä. Lähivuosien talouskasvun aikaan ajoittuvat menolisäykset tarkoittavat myötäsyklistä finanssipolitiikkaa.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2020 Marras	2020 Joulu	2021 Tammi	2021 Helmi	2021 Maalis	12 kk ²⁾	2020	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2021 2022
Valtion ja kuntien verotulot¹⁾	1,0	5,7	-2,8	-3,7	-21,2	-4,8	-3,1	2,8	4,4
Välittömät verot	-0,6	7,8	6,8	7,5	6,5	-0,2	-2,2	3,0	3,7
Välilliset verot	3,0	3,4	-15,2	-15,2	-55,8	-10,3	-4,2	2,6	5,2
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	3,6	2,2	0,7	4,5		-6,1	1,8		
Valtiontalous, tulojäämä, mrd. euroa	-1,6	-2,5	-0,2	-0,2	-1,4	-14,5	-12,3		
Budjettitalouden velka, mrd. euroa	125,4	124,8	123,0	124,3	128,4		124,8		

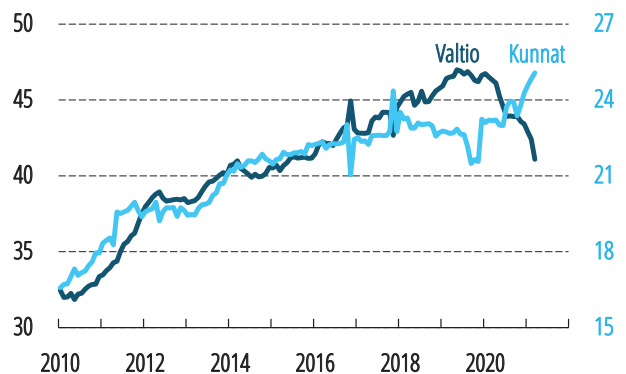
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %. Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori.

Välilliset ja välittömät verot, 12 kk summa (mrd. euroa)

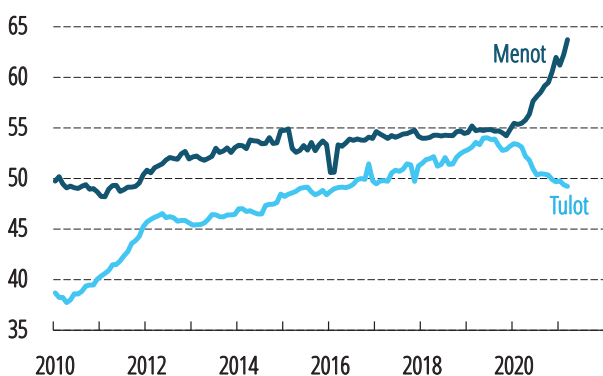
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk summa (mrd. euroa)

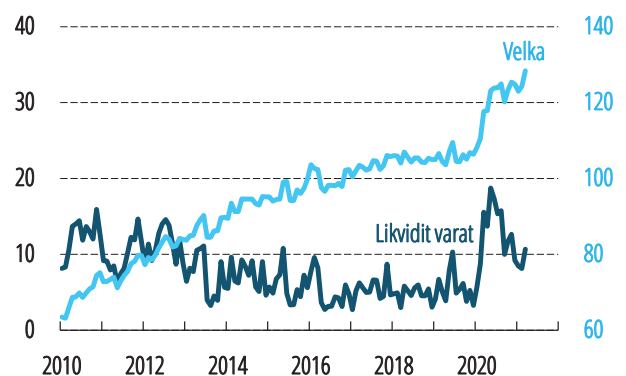
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähde: Valtiokonttori.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

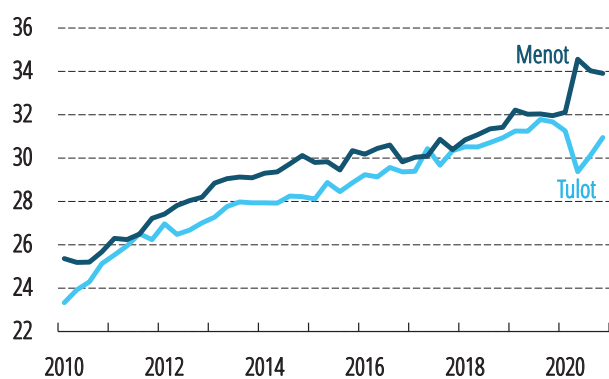
Lähde: Valtiokonttori.

Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2019 IV	2020 I	2020 II	2020 III	2020 IV	Q _t /Q _{t-1}	2020 I-IV	Ennuste 1/2021 2021	Ennuste 1/2021 2022
Kulutus	1,4	1,7	0,3	1,1	5,8	2,9	2,3	3,0	-1,4
Investoinnit	-0,3	-0,6	4,9	9,1	0,4	-2,7	3,4	0,4	-2,1

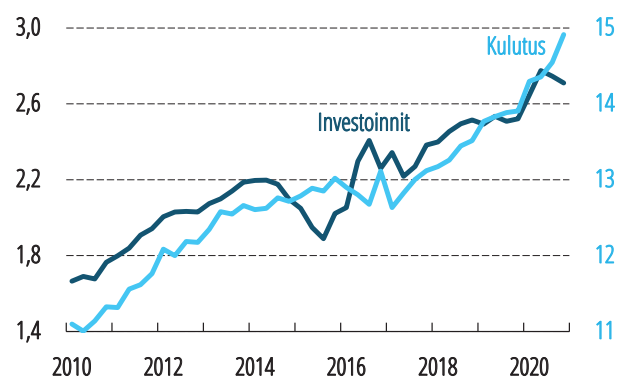
Työpäiväkorjattu. Lähde: Tilastokeskus.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Talousennusteet vuodelle 2021 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 15.03.	PT 31.03.	PTT 25.03.	SP 15.12.	VM 17.12.	HB 28.04.	Nordea 26.01.	OP 26.01.	Danske 16.03.	Komissio 05.11.	Med	Min	Max
Bkt	3,0	2,5	2,5	2,2	2,5	2,8	3,0	3,0	2,3	2,9	2,7	2,2	3,0
Tuonti	2,5	3,7	5,5	4,5	4,5	5,0	5,6	7,7	5,0	4,9	5,0	2,5	7,7
Vienti	4,4	4,5	7,0	5,7	5,0	6,2	6,4	8,3	3,5	5,6	5,7	3,5	8,3
Kulutus	2,5	2,3			3,6	2,8		2,7	3,2		2,8	2,3	3,6
Yksityinen	2,3	3,0	3,0	3,6	3,8	3,0	3,3	3,2	4,0	3,5	3,3	2,3	4,0
Julkinen	3,0	0,8	2,5	2,1	3,1	2,5	0,4	1,5	1,5	0,1	1,8	0,1	3,1
Investoinnit (SP: yksityiset)	1,8	2,0	-1,0	-3,2	-1,6	1,1	0,8	2,0	2,0	3,7	1,5	-3,2	3,7
Varastojen muutos (kontr.)	-0,2			0,0			0,7			0,0	0,0	-0,2	0,7
Kokonaiskysyntä	2,8	2,8			3,2						2,8	2,8	3,2
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,3	1,3	2,0	0,8	1,0	1,6	0,8	0,8	1,4	1,1	1,2	0,8	2,0
Työttömyysaste, %	7,5	7,4	7,7	8,3	8,0	7,8	7,6	7,7	8,0	7,7	7,7	7,4	8,3
Ansiotaso	2,2	2,3	2,2	2,2	2,5	2,3	2,0	2,5	2,5		2,3	2,0	2,5
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,0				3,3	4,0	3,0				3,2	2,0	4,0
Vaihtotase / bkt, %	0,0		0,6	-0,4	-1,0	0,3	-0,5	0,1	-0,2	-1,2	-0,2	-1,2	0,6

Talousennusteet vuodelle 2022 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 15.03.	PT 31.03.	PTT 25.03.	SP 15.12.	VM 17.12.	HB 28.04.	Nordea 26.01.	OP 26.01.	Danske 16.03.	Komissio 05.11.	Med	Min	Max
Bkt	2,4	3,1	3,5	2,5	2,0	3,0	2,0	2,6	3,0	2,2	2,6	2,0	3,5
Tuonti	6,8	8,0	6,0	4,0	3,8	4,5	5,5	6,1	5,0	5,5	5,5	3,8	8,0
Vienti	7,2	7,0	6,0	3,9	4,6	5,0	6,2	6,9	6,0	3,9	6,0	3,9	7,2
Kulutus	2,7	3,0			1,5	2,9		2,1	2,4		2,6	1,5	3,0
Yksityinen	4,6	4,0	4,0	4,0	2,5	3,8	2,5	2,8	3,0	3,9	3,9	2,5	4,6
Julkinen	-1,4	0,8	1,5	-0,7	-0,7	1,0	0,3	0,5	1,0	-0,9	0,4	-1,4	1,5
Investoinnit (SP: yksityiset)	2,4	3,2	5,0	3,8	2,4	2,5	2,2	3,0	3,0	4,0	3,0	2,2	5,0
Varastojen muutos (kontr.)	-0,4			0,0			-0,1			0,0	-0,1	-0,4	0,0
Kokonaiskysyntä	3,7	4,4			2,6						3,7	2,6	4,4
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,2	1,2	1,2	1,2	1,4	1,4	1,2	1,0	1,5	1,4	1,2	1,0	1,5
Työttömyysaste, %	7,2	6,9	7,3	7,7	7,6	7,3	6,9	7,2	7,2	7,4	7,3	6,9	7,7
Ansiotaso	2,1	1,8	3,0	1,7	2,0	2,0	2,0	2,0	2,5		2,0	1,7	3,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,7				2,6	3,0	2,0				2,7	2,0	3,0
Vaihtotase / bkt, %	0,4		0,4	-1,8	-0,7	0,5	-0,5	0,2	-0,2	-1,7	-0,2	-1,8	0,5

Talousennusteet vuodelle 2023 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 15.03.	PT 31.03.	PTT	SP 15.12.	VM 17.12.	HB 28.04.	Nordea	OP	Danske	Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,7	1,4		1,5	1,4	1,8					1,5	1,4	1,8
Tuonti	3,9	2,0		3,3	2,0	3,0					3,0	2,0	3,9
Vienti	2,8	3,0		3,3	2,2	3,5					3,0	2,2	3,5
Kulutus	1,8	1,4			1,0	1,6					1,5	1,0	1,8
Yksityinen	2,5	1,5		1,8	1,8	1,8					1,8	1,5	2,5
Julkinen	0,2	1,2		0,2	-0,7	1,0					0,2	-0,7	1,2
Investoinnit (SP: yksityiset)	2,4	1,6		2,3	2,2	1,9					2,2	1,6	2,4
Varastojen muutos (kontr.)	0,2			0,0							0,1	0,0	0,2
Kokonaiskysyntä	2,3	1,6			1,7						1,7	1,6	2,3
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,2	1,1		1,5	1,6	1,6					1,5	1,1	1,6
Työttömyysaste, %	7,0	6,7		7,4	7,2	6,6					7,0	6,6	7,4
Ansiotaso	2,1	2,3		2,2	2,0	2,0					2,1	2,0	2,3
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,3				1,7	2,0					2,0	1,7	2,3
Vaihtotase / bkt, %	0,3			-0,4	-0,7	0,6					-0,1	-0,7	0,6

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

ETLA Economic Research

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki

